

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาอาการผิดปกติและภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยศัลยกรรม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยศัลยกรรม จำนวน 343 คน ได้แก่ ผู้ป่วยระบบทางเดินอาหาร 73 คน ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก 100 คน ผู้ป่วยเด็กผ่าตัดหัวใจ 60 คน และผู้ป่วยผ่าตัดทั่วไปในห้องพักฟื้น 110 คน ซึ่งเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ แบบประเมินอาการผิดปกติและภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยศัลยกรรมที่คละผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยเมื่อแรกรับในห้องพักฟื้นมีอุณหภูมิกายต่ำ (hypothermia) ในระดับเล็กน้อย ร้อยละ 42.72 ผู้ป่วยศัลยกรรมภายนอกผ่าตัดมีอาการปวดในระดับมาก ในวันที่ทำผ่าตัด ร้อยละ 41.7 – 76.8 และ วันแรกหลังผ่าตัด ร้อยละ 30.3 – 66.7 อาการปวดจะค่อยๆ ลดลงในวันต่อๆ มา ยาบรรเทาปวดที่ใช้มีอาการปวดมาก คือ morphine และ pethidine ผู้ป่วยสูญเสียเลือดตั้งแต่ 5 – 3600 ซีซี. ขึ้นอยู่กับชนิดของการผ่าตัดเล็กหรือใหญ่ การสูญเสียเลือดจากการผ่าตัดมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการผ่าตัดที่ระดับ 0.01 ($r = 0.59$ และ $r = 0.64$ ในผู้ป่วยระบบทางเดินอาหาร และผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ตามลำดับ) ในผู้ป่วยระบบทางเดินอาหาร มีอาการคลื่นไส้อาเจียน ห้องอีดในวันทำผ่าตัดร้อยละ 21.91, 10.96, 23.29 ตามลำดับ สำหรับผู้ป่วยเด็กหลังผ่าตัดหัวใจ มีการเต้นของหัวใจผิดจังหวะ (arrhythmia) ในวันที่ทำผ่าตัด และวันแรกหลังผ่าตัด ร้อยละ 85.7 และ 71.4 ตามลำดับ ภาวะหายใจลำบากพบมากในผู้ป่วยเด็กหลังผ่าตัดหัวใจ ในวันที่ 1 และ 2 หลังผ่าตัด ร้อยละ 57.1 และ 53.6 ตามลำดับ โดยเฉพาะในวันแรกหลังผ่าตัดหัวใจผู้ป่วยมีเสมหะไอไม่อกร้อยละ 17.9 และพบว่าในระยะ 3 วันแรก หลังผ่าตัด ผู้ป่วยเด็กหลังผ่าตัดหัวใจ และผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารมีภาวะไม่สมดุลของน้ำและอีเล็กโตรลัยท์ ร้อยละ 3.6 และ 2.74 ตามลำดับ สำหรับภาวะไข้หลังผ่าตัดพบว่าผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ผู้ป่วยผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร และผู้ป่วยเด็กผ่าตัดหัวใจมีไข้ในวันแรกหลังผ่าตัด ร้อยละ 38, 28.8 และ 32.1 ตามลำดับ ภาวะห้องผูกในช่วงหลังผ่าตัดพบมากในผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร ร้อยละ 24.66 รองลงมาผู้ป่วยเด็กหลังผ่าตัดหัวใจ ผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ร้อยละ 10.7 และ 9 ตามลำดับ พบ fat embolism 1 ราย ในผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ หลังผ่าตัดໄส์โลหะยึดตึงภายในที่กระดูกตันชาและหน้าแข้ง

The aim of this descriptive research was to describe the symptom disturbances and post operative complications of surgical patients. The participants were 343 surgical patients including 73 Gastrointestinal surgical patients, 100 orthopedic patients, 60 pediatric heart surgical patients and 110 general surgical patients in recovery room who were admitted at one university hospital in Bangkok. The assessment tool for symptom disturbances and post operative complications was used to collect data. The data were analyzed by using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's production moment correlation. The results revealed that the patients in recovery room had mild hypothermia 42.72% and the percentage of surgical patients who had severe post operative pain on the operative day was 41.7 - 76.8% especially on the first day of post operative period was 30-66.7%. Their pain were decreased each day. Morphine and pethidine were used to relieve their severe pain during post operative period. Blood loss was about 5 - 3600 ml. depending on type of surgery. There was a positive correlation between blood loss and length of operation at 0.01 level ($r = 0.59$ and $r = 0.64$ in gastrointestinal surgical patients and orthopedic patients respectively). Nausea, vomiting and abdominal distension in gastrointestinal surgical patients were found 21.91%, 10.96% and 23.29% respectively. These discomfort symptoms were decreased each day. Arrhythmia in pediatric heart surgical patients especially on the day of operation and the first day of post operation were found about 85.7 % and 71.4 % respectively and also found that dyspnea on the first and second post operative day were 57.1 % and 53.6 % respectively. The percentage of pediatric heart surgical patients with difficulty to bring out their sputum was 17.9% on the first of postoperative day. Fluid and electrolyte imbalance during 1st - 3rd postoperative day in pediatric heart surgical patients and gastrointestinal surgical patients were found about 3.6 % and 2.74% respectively. The percentage of febrile patients on the first day of post operation in orthopedic patients, gastrointestinal surgical patients and pediatric heart surgical patients were 38%, 28.8% and 32.1 % respectively. Constipation was found 24.66 %, 10.7% and 9 % in gastrointestinal surgical patients, pediatric heart surgical patients and orthopedic patients respectively. We found fat embolism in one orthopedic patient after open reduction and internal fixation (ORIF) of femur and tibia.